Република Македонија
Министерство за финансии

КВАРТАЛЕН ЕКОНОМСКИ ИЗВЕШТАЈ
К-1-2016

Резиме

- **БДП** во К-1-2016 во однос на истиот квартал на 2015 година забележа **реален раст** од 2,0%, придвижен од растот на извозот и потрошувачката;
- **Бројот на вработени** во К-1-2016 е повисок за 2,5% во однос на истиот квартал во 2015 година. **Бројот на невработени** се намали за 11,7%, што резултираше со намалување на **стапката на невработеност** во К-1-2016 на 24,5%;
- **Стапката на инфлација** во К-1-2016, мерена според Индексот на трошоци на живот, забележа пад од 0,1% во однос на истиот квартал во 2015 година;
- Просечната **бруто-плата** во К-1-2016 изнесува 32.369 денари и бележи раст од 2,6% на номинална основа, односно раст од 2,7% на реална основа, споредено со бруто-платата во К-1-2015;
- Вкупните **буџетски приходи** во К-1-2016 се повисоки за 7,4%, а вкупните **буџетски расходи** за 4,9% споредено со истиот квартал во 2015 година;
- Вкупниот **депозитен потенцијал** на банките во К-1-2016 се зголеми за 0,1% на квартална основа;
- **Кредитната активност** на банките кон недржавниот сектор во К-1-2016 бележи раст од 0,1% на квартално ниво;
- **Македонскиот берзански индекс МБИ-10** во март 2016 година се намали за 2,8% во однос на декември 2015 година. Вкупниот промет остварен на берзата во К-1-2016 регистрираше пад од 43,8% споредено со претходниот квартал;
- Во К-1-2016 е забележан раст на **извозот** од 5,7% и на **увозот** од 3,7% на годишна основа, со што вкупната **надворешно-трговска размена** изразена во евра забележа раст од 4,5%;

1. Макроекономски трендови и реален сектор

БДП во К-1-2016 во однос на истиот квартал од 2015 година забележа реален раст од 2,0%. Номиналниот раст на БДП во К-1-2016 изнесува 8,7% на годишна основа, со што БДП дефлаторот изнесува 6,6%.

Графикон 1.1. Реална стапка на раст на БДП; Извор: ДЗС

Анализирано според **производната страна на БДП**, во К-1-2016 позитивни остварувања забележаа повеќе дејности. Градежништвото продолжи со поволните движења во К-1-2016 и забележа раст од 7,7%. Земјоделството забележа раст од 3,2%, по падот од 0,7% во 2015 година. Растот на услужниот сектор во К-1-2016 изнесува 2,7%. Во рамки на услугите, најголем придонес кон растот на економската активност има секторот Трговија, транспорт и угостителство, каде што е забележан раст од 5,7%, следен од секторите: Финансиски и дејности на осигурување (13,3%), Стручни, научни, технички и административни дејности (11,7%), Дејности во врска со недвижен имот (2,2%) и Информации и комуникации (0,2%). Пад забележаа секторите Јавна управа и одбрана, образование и здравство (1,3%) и Уметност, забава, рекреација и останати услужни дејности (17,3%). Индустријата во К-1-2016 забележа пад од 3,4%, во услови на пад на преработувачката индустрија од 7,0%.

Согласно месечните податоци за индустриското производство, во К-1-2016 **индустријата** забележа раст од 10,7% на годишна основа, кој се должи на остварените позитивни движења кај: преработка на дрво и производи од дрво и плута (226,0%), производство на моторни возила (95,9%), производство на машини и уреди (48,4%), производство на останата опрема за транспорт

Графикон 1.2. Годишна стапка на раст на индустриското производство; Извор: ДЗС

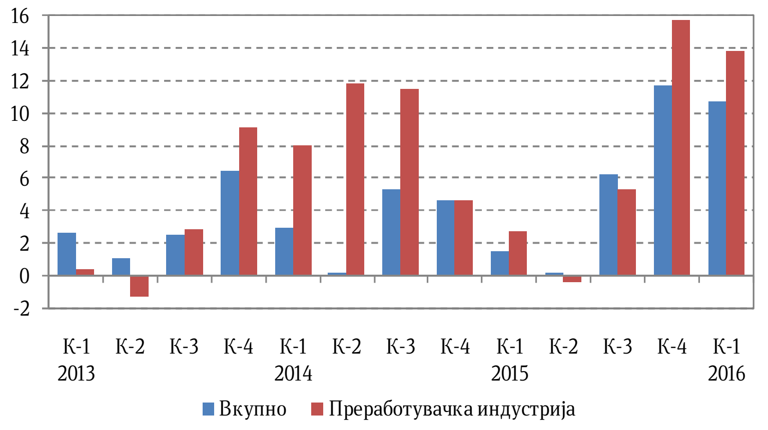

(34,0%), производство на компјутерски, електронски и оптички производи (29,8%), производство на други неметални минерални производи (24,2%), производство на текстил (22,5%), вадење јаглен и лигнит (21,1%), производство на производи од гума и пластични маси (19,8%), производство на фабрикувани метални производи (13,3%), поправка и инсталирање машини и опрема (12,9%), производство на електрична опрема (10,0%), производство на прехранбени производи (9,2%), производство на кожа (9,2%), производство на пијалаци (9,1%), производство на фармацевтски производи и препарати (4,4%) и вадење други руди и камен (1,3%). Оттука, позитивен годишен раст е регистриран кај 17 гранки, кои сочинуваат 57,9% од индустриското производство.

Пад во индустријата е остварен кај: производство на хемикалии и хемиски производи (28,0%), производство на мебел (27,2%), производство на метали (13,3%), печатење и продукција на снимени медиуми (12,6%), вадење руди на метал (9,7%), снабдување со електрична енергија и гас (7,0%), производство на облека (3,6%), производство на хартија и производи од хартија (1,5%), производство на тутунски производи (1,2%) и останата производствена индустрија (8,1%).

Анализирано според **расходната страна на БДП**, во К-1-2016 економскиот раст се должи на растот на извозот и потрошувачката. Извозот на стоки и услуги забележа раст од 14,7% на реална основа, главно како резултат на растот на извозот на капацитетите во слободните економски зони, во услови на поволни движења на надворешната побарувачка. Увозот на стоки и услуги забележа скоро двојно понизок раст од извозот, односно раст од 7,6% на реална основа, со што нето-извозот има позитивен придонес кон економскиот раст.

Финалната потрошувачка забележа реален раст од 3,6%, како резултат на растот на приватната и на јавната потрошувачка. Приватната потрошувачка забележа раст од 3,5%, што во најголем дел се должи на растот на расположливиот доход на домаќинствата, во услови на раст на вработеноста и платите, а беше поддржана и преку поголемо кредитирање на домаќинствата. Растот на јавната потрошувачка изнесува 4,2%. Бруто-инвестициите забележаа пад од 9,1% на реална основа и покрај солидниот раст на градежната активност и растот на увозот на капитални добра, како индикативни показатели за растот на инвестициите во основни средства.

Позитивните движења на **пазарот на трудот** продолжија и во К-1-2016. Според Анкетата на работна сила, бројот на вработени е повисок за 2,5% во однос на истиот квартал во 2015 година. Растот на вработеноста е придружен со пад на бројот на невработени, кој на годишна основа е намален за 11,7%. Бројот на активно население забележа пад од 1,4%.

Ваквите движења на пазарот на работна сила предизвикаа стапката на невработеност во К-1-2016 да се намали на 24,5%, односно за 2,8 процентни поени (п.п.) споредено со истиот квартал претходната година, а во однос на К-4-2015 таа е пониска за 0,1 п.п.. Стапката на вработеност во К-1-2016 изнесува 42,6% и во однос на истиот квартал 2015 година е повисока за 1,0 п.п.. Активното население претставува 56,4% од вкупното работоспособно население, кое е намалено за 0,9 п.п. во споредба со истиот квартал 2015 година.

Графикон 1.3. Број на вработени и стапка на невработеност; Извор: ДЗС

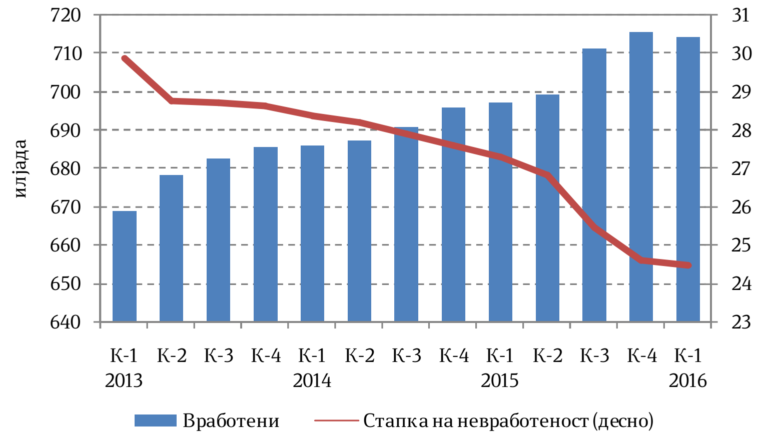

2. Цени, трошоци и продуктивност

Инфлацијата во К-1-2016, мерена според Индексот на трошоци на живот, забележа пад од 0,1% во однос на истиот квартал 2015 година, по падот од 0,4% забележан во претходниот квартал. Падот на потрошувачките цени во К-1-2016 е резултат на намалените цени во категориите: Транспорт од 3,7%, Комуникации од 1,5%, Домување, вода, електрика, гас и други горива од 1,0% и Храна и безалкохолни пијалаци од 0,9%. Највисок раст на цените во К-1-2016 е регистриран во категоријата Мебел, покуќнина и одржување на покуќнината од 4,3%, следен од категориите: Алкохолни пијалаци, тутун и наркотици и Рекреација и култура од по 3,7%, Здравје од 2,0%, Ресторани и хотели од 1,6%, Облека и обувки од 1,1%, Образование од 0,4% и Останати стоки и услуги од 0,8%.

Графикон 2.1. Годишна стапка на инфлација; Извор: ДЗС

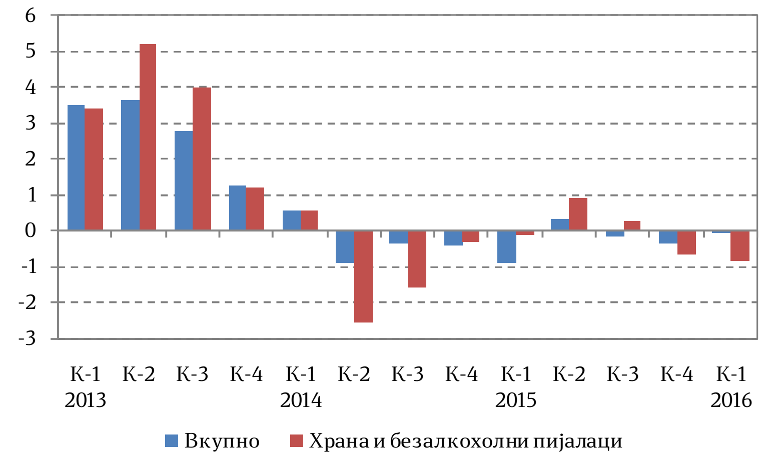

Цените на мало во К-1-2016 споредено со истиот квартал 2015 година забележаа намалување од 0,5%, по падот од 0,8% забележан во претходниот квартал. Падот на

цените на мало во овој период се должи на намалените цени на стоките од 0,7% и на услугите од 0,1% на годишна основа. Во рамките на категоријата Стоки, падот на цените на земјоделските производи изнесува 4,7%, а на индустриските производи 0,3%. Намалените цени на индустриските производи се резултат на пониските цени на непрехранбените индустриски производи од 1,4%, а кај останатите групи производи е забележано зголемување на цените. Така, малопродажната цена на тутунот е повисока за 5,5%, на прехранбените индустриски производи за 0,9%, а на пијалаците за 0,8%.

Графикон 2.2. Стапка на номинален и реален раст на бруто плата (к/к-4); Извор: ДЗС

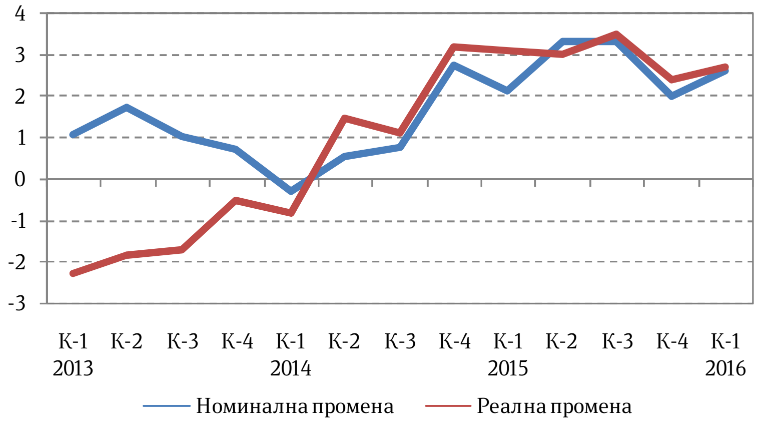

Просечната месечна **нето-плата** во К-1-2016 изнесува 22.040 денари и е за 2,8% повисока на номинална основа споредено со истиот квартал 2015 година. На реална основа, нето-платата регистрира зголемување од 2,9%. Просечната месечна **бруто-плата** изнесува 32.369 денари и бележи раст од 2,6% на номинална основа, односно раст од 2,7% на реална основа.

Продуктивноста на трудот во К-1-2016 е намалена за 0,5%, како резултат на понискиот раст на економската активност од растот на бројот на вработени во економијата.

3. Фискален сектор

Во К-1-2016 беше забележано повисоко остварување на вкупните буџетски приходи за 7,4% во однос на истиот квартал од 2015 година, придружено со позабавено зголемување на буџетските расходи за 4,9%. Ова придонесе **дефицитот на Буџетот** во К-1-2016 да изнесува 5.635 милиони денари или 4,0% од реализираниот БДП за овој квартал (дефицитот на Централниот буџет изнесуваше 5.105 милиони денари, односно 3,6% од кварталниот БДП).

Вкупните **буџетски приходи** забележаа учество од 28,7% од реализираниот квартален БДП и се повисоки за 7,4% споредено со истиот квартал во 2015 година, што најмногу се должи на повисокото остварување на даночните приходи за 8,1%, повисоките придонеси за 6,0%, додека неданочните приходи забележаа намалување од 9,1%. Притоа, кај даночните приходи повисока наплата беше забележана кај персоналниот данок на доход, данокот на додадена вредност и

царинските давачки, додека кај данокот на добивка и акцизите беше реализирана пониска наплата.

Приходите од ДДВ доминираат и претставуваат 49,3% од вкупните даночни приходи и во К-1-2016 се повисоки за 25,6% споредено со истиот квартал 2015 година. Во структурата на данокот на додадена вредност најголемо е учеството на ДДВ при увоз, по што следи ДДВ од прометот во земјата. Приходите од акцизи се пониски за 1,1% споредено со истиот квартал 2015 година.

Во рамки на директните даноци, кај персоналниот данок на доход е забележано зголемување од 9,1%, додека приходите од данокот на добивка се пониски за 26,1% во однос на истиот квартал 2015 година, при што треба да се има предвид дека намалувањето кај овој данок главно е резултат на намалувањето на доплатите по даночни биланси.

Графикон 3.1. Буџетски приходи и расходи во К-1-2016;
Извор: МФ

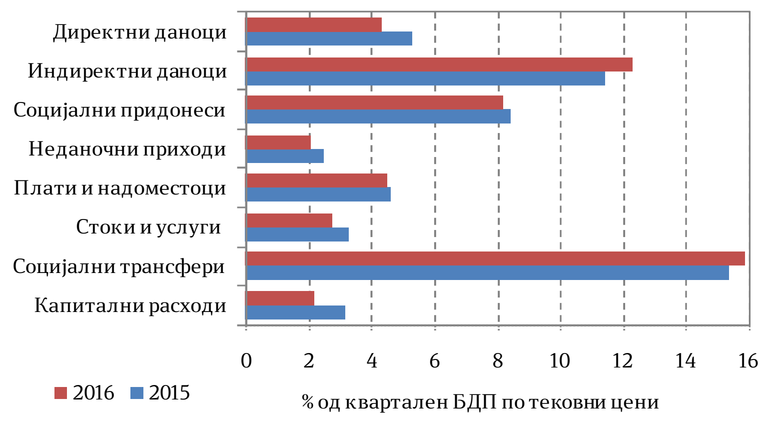

Гледано од аспект на структурното учество во БДП, директните даноци, на годишна основа, го намалија своето учество во БДП за 1 п.п. (4,3% од кварталниот БДП), додека кај индиректните даноци беше забележано поголемо остварување на учеството во БДП за 0,9 п.п., односно учество од 12,3% од БДП во К-1-2016. Индиректните даноци во првиот квартал од 2016 година забележуваат зголемување од 16,9%, додека директните даноци намалување од 10,9% во однос на К-1-2015.

Наплатата на социјалните придонеси беше повисока за 6,0%, при што зголемување на наплатата беше забележано кај сите придонеси, односно кај придонесите за пензиско и инвалидско осигурување од 6,1%, кај придонесите за здравствено осигурување од 5,7% и кај придонесите за вработување од 6,0%.

Неданочните приходи, кои претставуваа 2,1% од кварталниот БДП, беа реализирани за 9,1% помалку во однос на истиот квартал во 2015 година. Капиталните приходи, во кои спаѓаат приходите од закуп на градежно земјиште, продажба на станови, како и приходи од дивиденди, во К-1-2016 беа околу 3 пати повисоки споредено со К-1-2015, а приходите по основ на донации од странство за 4,0%.

Во К-1-2016 вкупните буџетски расходи, со учество од 32,7% во кварталниот БДП, забележаа раст од 4,9% споредено со истиот квартал 2015 година. Тековните расходи, кои претставуваа 30,5% од кварталниот БДП, забележаа учество од 93,2% во вкупните расходи и беа реализирани за 7,9% повеќе на годишна основа.

Во рамки на тековните расходи, расходите за стоки и услуги беа реализирани за 8,4% помалку, а кај расходите за плати и надоместоци беше забележано зголемување од 6,4% во однос на истиот квартал минатата година. Средствата за трансфери, кои учествуваа со 68,0% во вкупните расходи, беа реализирани за 11,4% повеќе во споредба со истиот квартал 2015 година. Социјалните трансфери забележаа раст од 12,3% и учествуваа со 48,5% во вкупните расходи. Трансферите кон Фондот за пензиско и инвалидско осигурување, кои зафаќаат најголем дел од социјалните трансфери, се зголемија за 13,3% и забележаа учество од 30,2% во вкупните расходи. Учеството на категоријата други трансфери, што ги вклучува трансферите кон единиците на локалната самоуправа, во вкупните расходи изнесува 18,8%, односно забележа зголемување од 10,1% споредено со истиот квартал во 2015 година. Блок и наменските дотации кон единиците за локална самоуправа забележаа зголемување од 1,4%, додека субвенциите и трансферите беа реализирани за 18,2% повеќе.

Расходите за каматни плаќања беа намалени за 6,7% на годишна основа, при што расходите по камати на домашен долг забележаа намалување од 9,9%, а каматните расходи за странскиот долг се намалени за 3,1%.

Капиталните расходи кои претставуваа 2,2% од кварталниот БДП, се пониски за 24,2% споредено со истиот квартал минатата година и остварија учество од 6,8% во вкупните расходи.

Вкупниот државен долг на крајот на К-1-2016 изнесуваше 36,8% од БДП и забележа зголемување на своето учество во БДП за 1,2 п.п. во однос на К-4-2015. Учеството на надворешниот долг во вкупниот државен долг, во однос на К-4-2015, беше намалено за 1,0 п.п. и изнесуваше 59,7% од вкупниот државен долг. Учеството на внатрешниот долг беше зголемено на 40,3% од вкупниот државен долг.

Графикон 3.2. Државен долг и негова структура; Извор: МФ

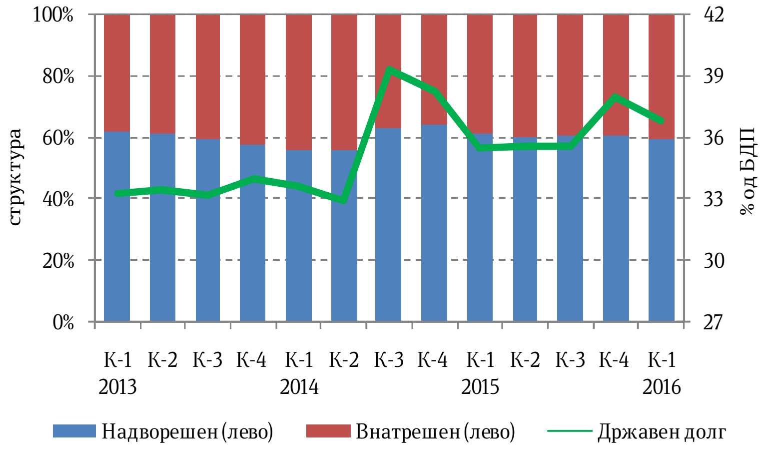

4. Монетарно-финансиски движења

Во првиот квартал од 2016 година, НБРМ ја задржа основната каматна стапка непроменета на нивото од 3,25%, со оглед на отсуство на позначителни промени во амбиентот на спроведување на монетарната политика. Каматната стапка на расположливите депозити на 7 дена во март 2016 година изнесуваше 0,5% и во споредба со претходниот квартал остана непроменета.

Примарните пари[1] во К-1-2016 регистрираа раст на квартална основа од 0,3% (во претходниот квартал беше регистриран раст од 1,4%), како резултат на зголемувањето на вкупната ликвидност на банките од 3,4%, додека готовите пари во оптек се намалија за 2,6%. Во однос на К-1-2015, примарните пари се зголемија за 7,6% (во К-4-2015 беше регистриран раст од 0,6%), во услови на раст на готовите пари во оптек од 10,2% и раст на вкупната ликвидност на банките од 5,1%.

Во К-1-2016 најтесната парична маса **М1** забележа намалување од 1,8% во однос на претходниот квартал. **Монетарниот агрегат М2** забележа пад од 0,7%, а најширокиот **монетарен агрегат М4** се намали за 0,1%.

Графикон 4.1. Кредити и кредитен раст и М4; Извор: НБРМ

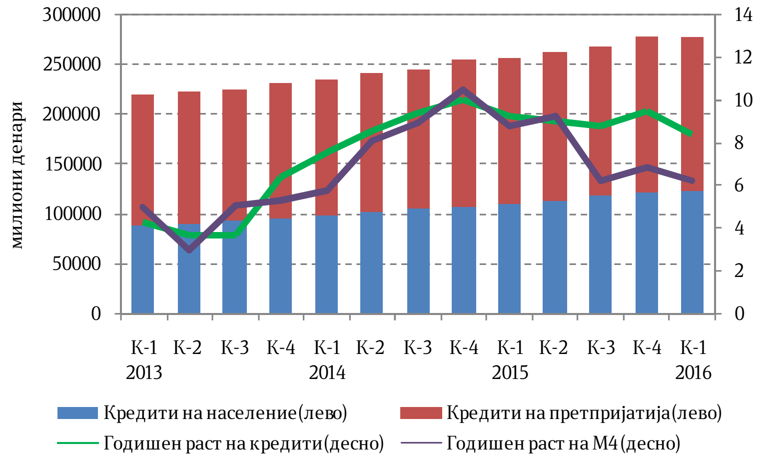

Вкупниот депозитен потенцијал[2] на банките во К-1-2016 се зголеми за 0,1% на квартална основа, за разлика од претходниот квартал кога депозитниот потенцијал се зголеми за 4,6%. Анализирано по сектори, депозитите на претпријатијата се намалија за 2,1%, додека депозитите на домаќинствата регистрираа раст од 0,8%. Од аспект на валутата, споредено со претходниот квартал денарските депозити се намалија за 0,7%, додека девизните депозити се зголемија за 1,2%. Степенот на евроизација е зголемен за 0,5 п.п. во споредба со претходниот квартал, односно изнесува 40,7%, мерено преку учеството на девизните депозити во вкупниот депозитен потенцијал.

Според рочноста, учеството на долгорочните депозити во вкупниот депозитен потенцијал во К-1-2016, споредено со претходниот квартал, се зголеми и изнесува 27,2% (во К-4-2015 изнесуваше 26,7%), како резултат на зголемувањето на

[1] Ги вклучува готовите пари во оптек (вклучително и готовината во благајната на банките), задолжителната резерва во денари и во девизи и вишокот ликвидни средства над обврската за задолжителна резерва (во денари).

[2] Депозитите вклучуваат и пресметана камата.

долгорочните депозити за 1,8% во однос на претходниот квартал. Краткорочните депозити во анализираниот период забележаа раст од 0,1%.

Кредитната активност на банките кон недржавниот сектор во К-1-2016 забележа квартално зголемување од 0,1% (наспроти растот од 4,2% во претходниот квартал), во услови на раст на кредитите кон домаќинствата од 2,5% додека кредитите кон приватните претпријатија се намалија за 1,9%. Од валутен аспект, денарските кредити во К-1-2016, споредено со претходниот квартал, се зголемија за 0,8%, додека девизните кредити регистрираа пад од 2,8%. Според рочноста, долгорочните кредити во К-1-2016 во однос на претходниот квартал бележат раст од 1,5%, а краткорочните кредити се намалија за 4,5%.

Каматните стапки во К-1-2016 забележаа надолни поместувања на квартална основа. **Каматната стапка** на денарските кредити во К-1-2016 изнесува 6,7% и е намалена за 0,2 п.п. во споредба со претходниот квартал. Каматната стапка на девизните кредити во К-1-2016 изнесува 5,6% и е намалена за 0,2 п.п во однос на претходниот квартал. Каматната стапка на денарските депозити во К-1-2016 регистрираше намалување на квартална основа од 0,1 п.п. и истата изнесува 2,5%. Каматната стапка на девизните депозити остана непроменета на квартално ниво и изнесува 1,1%.

Графикон 4.2. Каматни стапки (КС) на депозитни банки;
Извор: НБРМ

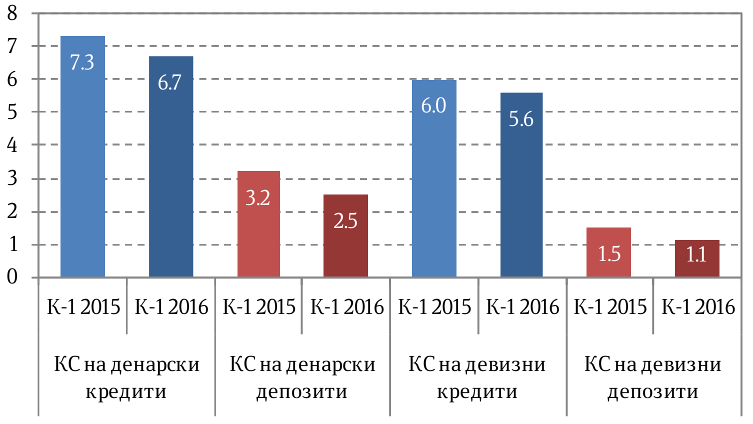

Каматната стапка на новоодобрените денарски кредити во К-1-2016 изнесува 6,2%, а на новоодобрените девизни кредити 5,2%. Каматните стапки на новопримените денарски и девизни депозити изнесуваат 2% и 1,1% соодветно.

На **пазарот на капитал** во К-1-2016 се забележа пад на вкупниот промет на берзата за 43,8% во споредба со претходниот квартал, што се должи на намалениот промет од блок трансакциите за 83,5%, како и на падот на класичното тргување за 13,6%. Во однос на истиот квартал претходната година, вкупниот промет забележа пад од 3,3%, во услови на намалување на прометот од класичното тргување и прометот од блок трансакциите за 2,2% и 10,3%, соодветно.

Македонскиот берзански индекс МБИ-10, како агрегатен показател на берзанските движења, на крајот на првиот квартал изнесуваше 1.781,03 индексни поени, што претставува пад од 2,8% во однос на декември 2015 година, додека во однос на март 2015 година индексот е повисок за 1,5%.

5. Надворешен сектор

5.1. Надворешно-трговска размена

Според податоците на Државниот завод за статистика, во К-1-2016 вкупната надворешно-трговска размена со странство изнесува 2.339,3 милиони евра и бележи раст од 4,5% во однос на истиот квартал 2015 година.

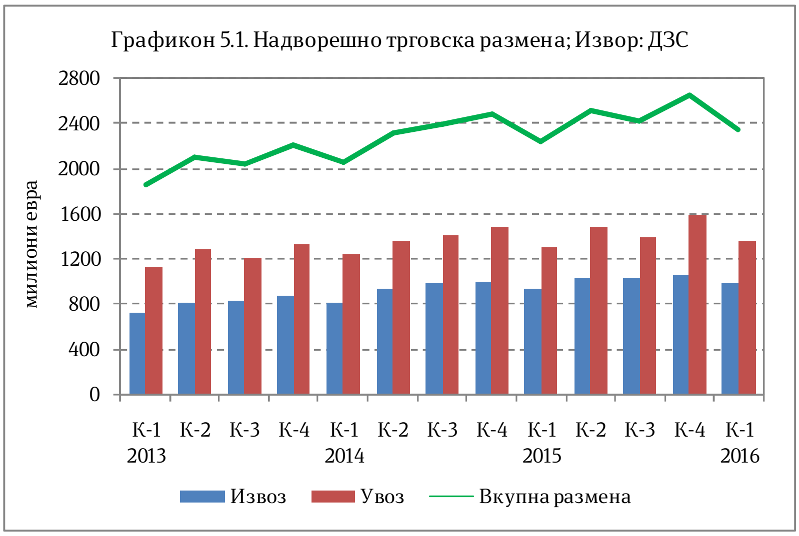

Во К-1-2016 **извозот** на стоки изнесува 983,2 милиона евра и во однос на К-1-2015 е забележан раст од 5,7%, додека во однос на претходниот квартал пад од 6,8%.

Анализирано **по сектори на СМТК** (Стандардна меѓународна трговска класификација), позитивни движења во извозот во К-1-2016 во однос на истиот квартал минатата година се забележуваат кај:

- o машини и транспортни уреди за 29,7% (во чии рамки раст забележаа категориите: електрични машини, апарати и делови за 37,6% или 29,3 милиони евра; индустриски машини и делови за 18,3% или 18,4 милиони евра и друмски возила за 66,8% или 17,1 милион евра);

- хемиски производи за 25,4% (хемиски материи и производи за 29,2% или 48,7 милиони евра);
- производи за храна за 18,1% (овошје и зеленчук за 56,2% или 11,6 милиони евра).

Од друга страна, негативни движења во извозот се забележуваат кај:

- производи класирани по материјалот за 31,1% (во чии рамки категоријата железо и челик забележа пад од 42,6% или 59,3 милиони евра);
- разни готови производи за 1,4% (облека за 8,9% или 11,5 милиони евра);
- суровини освен гориво за 17% (метална руда и отпадоци од метал за 23,3% или 9,5 милиони евра);
- пијалаци и тутун за 10,4% (тутун и производи од тутун за 21,5% или 5,2 милиона евра);
- минерални горива и мазива за 13% (нафта и производи од нафта за 28,5% или 1,7 милиони евра).

Во К-1-2016, гледано по **економска намена**, најголемо учество во извозот има категоријата стоки за индустриски набавки (45,2%), по која следуваат: стоки за широка потрошувачка (17,5%), производи за инвестиции без транспортна опрема (15,1%), транспортна опрема (12,6%), храна и пијалаци (8,6%) и горива и мазива (0,9%).

Увозот на стоки во К-1-2016 изнесува 1.356,2 милиона евра и е зголемен за 3,7% во однос на К-1-2015, додека во однос на претходниот квартал е забележан пад од 14,9%.

Анализирано по **сектори на СМТК**, најголемо позитивно придвижување на увозот во К-1-2016 во однос на К-1-2015 се забележува кај:

- производи класирани по материјалот за 1% (во чии рамки раст забележаа категориите: изработки од неметални минерали за 72,3% или 28,5 милиони евра и предиво, ткаенини и текстилни производи за 8,8% или 7,4 милиони евра);
- машини и транспортни уреди за 25,5% (електрични машини, апарати и делови за 33,5% или 22,9 милиони евра; друмски возила за 43,1% или 21,3 милиони евра);
- хемиски производи за 6,5% (хемиски материи и производи за 61,7% или 17,1 милион евра);
- разни готови производи за 26% (професионални, научни и контролни инструменти и апарати за 44,3% или 4,2 милиона евра и облека за 19,4% или 2,8 милиони евра);
- производи за храна за 5,3% (жита и преработки од жита 18% или 3 милиони евра; шеќер, преработки од шеќер и мед за 20,5% или 1,7 милиони евра и кафе, чај, какао, зачини и производи од истите 11,4% или 1,6 милиони евра);
- пијалаци и тутун за 23,8% (тутун и производи од тутун за 30,6% или 1,8 милиони евра).

Најголемо негативно придвижување на увозот се забележува кај:

- минерални горива и мазива за 25,2% (во чии рамки пад бележат категориите: нафта и производи од нафта за 23% или 20,5 милиони евра; гас природен и индустриски за 33,1% или 11 милиони евра и електрична енергија за 26,3% или 9,8 милиони евра);
- суровини освен гориво за 38,6% (метална руда и отпадоци од метал за 69,2% или 20,8 милиони евра).

Гледано по **економска намена,** во К-1-2016 најголемо учество во увозот има категоријата стоки за индустриски набавки (48,5%), по која следуваат: производи за инвестиции без транспортна опрема (13,2%), стоки за широка потрошувачка (11,3%), храна и пијалаци (10,2%), горива и мазива (8,8%) и транспортна опрема (7,8%).

Графикон 5.2. Земји со најголемо учество во извозот (лево) и во увозот (десно) во К-1-2016
Извор: Пресметки на МФ врз база на податоци од ДЗС

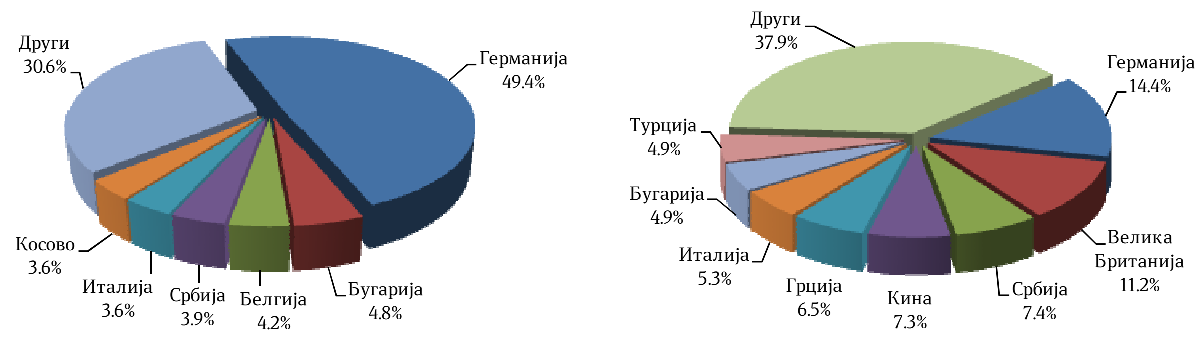

Во К-1-2016, надворешно-трговската размена на Македонија со Европската унија (ЕУ 28) е зголемена за 8,7% во однос на К-1-2015, со што учеството на размената со оваа интеграција во вкупната надворешно-трговска размена изнесува 71,7% и е зголемено за 2,7 п.п. споредено со првиот квартал во 2015 година. Притоа, во К-1-2016 извозот на стоки учествува со 82,8%, а увозот на стоки со 63,7%.

5.2. Платен биланс

Според податоците од Народна банка на Република Македонија, во К-1-2016 **тековната сметка** на билансот на плаќања оствари суфицит од 0,4 милиони евра, односно 0,02% од БДП[3], наспроти дефицитот од 2,2% од БДП забележан истиот квартал минатата година.

Анализирано на годишна основа, салдото на тековната сметка во К-1-2016 е подобрено за 46,9 милиони евра, што се должи на намалениот дефицит на сметката на стоки за 4,4%, зголемениот суфицит на сметката на секундарен доход

[3] Во пресметката е користен проценет БДП за првиот квартал на 2016 година, објавен од Државниот завод за статистика.

за 8,9% и повисокиот суфицит на сметката на услуги за 5,7%. Спротивно влијание имаше продлабочувањето на дефицитот на сметката на примарен доход за 12,6%.

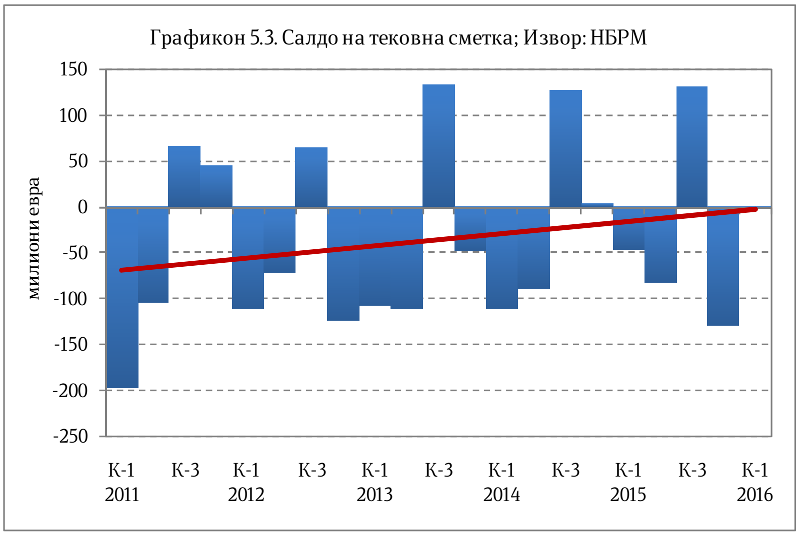

Во К-1-2016, во услови на поголем раст на извозот од увозот на стоки, **трговскиот дефицит** на годишно ниво забележа стеснување за 18,6 милиони евра и изнесува 17,8% од кварталниот БДП, кој е за 2,4 п.п. понизок од дефицитот остварен во истиот квартал на 2015 година.

Суфицитот на **сметката на услуги** во К-1-2016 изнесува 114,4 милиони евра и во однос на истиот квартал лани е зголемен за 6,2 милиона евра.

Трговската отвореност на Република Македонија во К-1-2016, во однос на истиот квартал во 2015 година е зголемена за 0,6 п.п. и изнесува 109,2% од кварталниот БДП.

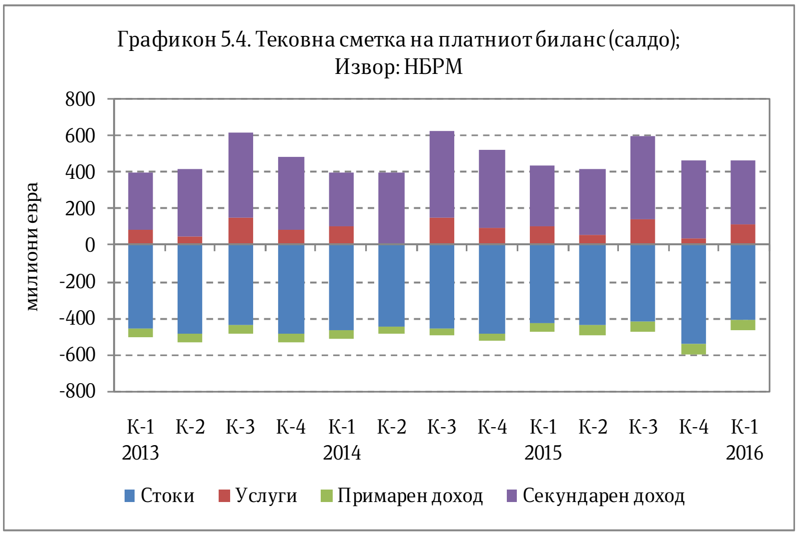

Сметката на **примарен доход** во К-1-2016 забележа дефицит од 60,4 милиони евра и на годишно ниво забележа продлабочување за 6,8 милиони евра.

Суфицитот на сметката на **секундарен доход** во К-1-2016 изнесува 354,1 милион евра и е зголемен за 28,9 милиони евра на годишно ниво. Растот се должи на зголемувањето на приватните[4] и на официјалните[5] нето-трансфери, и тоа приватните трансфери се зголемени за 13,1 милион евра, кои во сметката на секундарен доход учествуваат со 91%, а официјалните за 15,8 милиони евра.

[4] Под приватни трансфери се подразбираат трансферите на секторот Финансиски претпријатија, нефинансиски претпријатија, домаќинства и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата, во кои се вклучени ставките Лични трансфери (тековни трансфери помеѓу резидентни и нерезидентни домаќинства) и Останати

Салдото на **капиталната сметка** во К-1-2016 изнесува 2,1 милион евра и во однос на истиот квартал лани е зголемено за 0,3 милиони евра, што во најголем дел се должи на зголемениот прилив на капитални трансфери.

Нето-кредитирањето[6] на земјата во К-1-2016 изнесува 2,5 милиони евра и на годишно ниво е зголемено за 47,3 милиони евра.

Директните инвестиции во земјата во К-1-2016 изнесуваат 58,7 милиони евра и во однос на К-1-2015 се намалени за 8,3% или за 5,3 милиони евра. Приливот на директни инвестиции во овој период е по основ на сопственички капитал и реинвестирање на добивката.

Графикон 5.5. Странски директни инвестиции во земјата;
Извор: НБРМ и пресметки на МФ

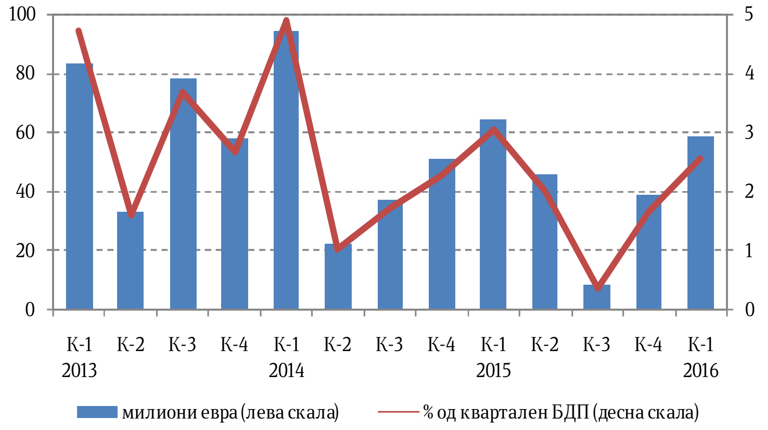

Портфолио инвестициите во К-1-2016 изнесуваат 8,3 милиони евра, што претставува подобрување на салдото за 19,8 милиони евра во однос на К-1-2015.

Останатите инвестиции во К-1-2016 изнесуваат 39,7 милиони евра и се намалени за 185,7 милиони евра споредено со К-1-2015. Во рамки на категоријата останати инвестиции, валутите и депозитите изнесуваат 59,7 милиони евра, трговските кредити 36,3 милиони евра, додека заемите бележат негативно салдо од 56,2 милиона евра.

Девизните резерви на крајот од првиот квартал во 2016 година изнесуваат 2.266 милиони евра и се намалени за 3,8% во однос на истиот квартал 2015 година. Девизните резерви на крајот на К1 обезбедуваат покриеност на увозот на стоки и услуги од претходниот 12-месечен период од 4,5 месеци, што претставува адекватно ниво на резерви.

тековни трансфери.

[5] Под официјални трансфери се подразбираат трансферите на секторот Држава.

[6] Нето-кредитирањето (+) односно нето-задолжувањето (-) претставува збирна ставка од тековната и капиталната сметка.